

Indledningen er redigeret af Jon Tafdrup og Krista Stinne Greve Rasmussen
Tilsyn ved ph.d. Jens Lei Wendel-Hansen

Denne pdf er en læseversion af værkets indledning. Værket findes digitalt med
punktkommentarer, tekstredegørelse og faksimiler på www.grundtvigsværker.dk

PDF ved Kim Steen Ravn

Copyright: *Grundtvigs Værker* 2024

Indledning til “Lovise Augusta”

ved Emilie Karner Hansen

Indhold

- 1 Anledning
- 2 Louise Augusta
- 3 Digtet
- 4 Anvendt litteratur

1 Anledning

Digtet “Lovise Augusta” blev trykt i *Adresseavisen* og *Dagen* den 26. januar 1843. Teksten er skrevet som et mindedigt over den danske hertuginde, Louise Augusta, der døde den 13. januar 1843 på Augustenborg Slot.

Louise Augusta var mor til Christian 8.s dronning, Caroline Amalie. Grundtvig og Caroline Amalie var nære venner, hvilket kommer til udtryk i deres omfattende brevveksling (jf. Grundtvig 1924). Han havde ligeledes et personligt og “hjerteligt” forhold til Christian 8. (Lundgreen-Nielsen 1995, s. 109). I 1839 tog Grundtvig imod den nye konge med forventning og håbefuldhed, og optimismen skyldtes blandt andet Christian 8.s interesse og blik for folkelivet og modersmålet (Rønning 1914 4:2 , s. 4).

Digtet over Louise Augusta er godt nok skrevet i anledning af hendes død og trykt i aviserne til skue for offentligheden, men kongeparret er almindeligvis blandt tekstens kernemodtagere for Grundtvigs kongedigte (jf. Schmidt-Madsen 2014, s. 164). Grundtvig skrev et stort antal digte til kongehuset, særligt under Christian 8.s regeringstid (Schmidt-Madsen 2014, s. 158). “Lovise Augusta” er ikke et traditionelt kongedigt, idet kongen ikke udgør det tematiske udgangspunkt, men det er dog skrevet i tilknytning til en begivenhed, der angår kongen og ikke mindst dronningen på et personligt plan (Schmidt-Madsen 2014, s. 156). Danmarks konger spiller en

central rolle i digtet. Det kredser i mindre grad om sorgen over dødsfaldet og i højere grad om kongestammens kontinuitet, hvor Caroline Amalie og Christian 8. optræder som fortsættelsen af Louise Augusta og den oldtidens kongeslægt, som hun repræsenterer.

2 Louise Augusta

Louise Augusta var født ind i det danske kongehus som dansk prinsesse, idet hun på papiret var datter af Christian 7. og Caroline Mathilde. Det var dog allerede i samtiden alment kendt, at hun var blevet til som konsekvens af affæren mellem Caroline Mathilde og J.F. Struensee. Da moderen måtte forlade landet på grund af skandalen, beholdt Louise Augusta dog sin position ved hoffet og blev opdraget sammen med sin bror, den senere Frederik 6. I 1786 blev hun gift med hertug Frederik Christian af Slesvig-Holsten-Sønderborg-Augustenburg. De fik tre børn. Den ældste af disse var Caroline Amalie.

3 Digtet

“Louise Augusta” er et kort digt på fem strofer a seks vers. I digtet fremstilles Louise Augustas liv parallelt med digterens, idet begges livsforløb knyttes til de samtidige konger, der således bliver tidsmarkører for udviklingen i Louise Augustas liv såvel som digterens.

Strofe 1 præsenterer den unge digter i Christian 7.s tid, hvor Louise Augusta er barn og ung. Hun omtales som mild og yndig. I strofe 2 er digteren voksen under Frederik 6. Samtidig vokser Caroline Amalie op, og Louise Augusta ser med moderglæde sin egen fortsættelse i datteren. I strofe 3 er Christian 8. blevet kronet, og med Caroline Amalie ved hans side, bekræftes Louise Augustas gode ry, som fortsætter i datteren. Samtidig ældes både digteren og Louise Augusta, og strofen slutter med hendes død. Strofe 4 beskæftiger sig med dødsfaldet. Digteren dvæler ved den hårde erkendelse, at også de kongelige må dø, og sørger over tabet af både Louise Augusta og hendes bror, Frederik 6., som døde i 1839.

Louise Augusta beskrives med en naturmetaforik, der placerer hende som en del af kongeslægtens stamme. Hun er f.eks. den “yngste Blomst paa Oldtids Stamme” (strofe 1). Den slags naturmetaforik, som beskriver kongeslægtens fortsatte vækst, er et genkommende element i Grundtvigs kongedigte, hvor “hvert tronskifte både markerer en ny æra i Danmark og en fortsættelse af den uforgængelige kongestamme” (Schmidt-Madsen 2014, s. 161). Digtet slutter således med bekræftelsen af denne kontinuitet, idet Caroline Amalie støtter og skinner igennem Christian 8., så man ser “Augustas Ynde, født paany” i kongeparret. Louise Augustas datter og Grundtvigs nære ven, Caroline Amalie, kan med digtet trøste sig ved påmindelsen om, at hendes mor lever videre i hende såvel som i kongen, der hylles med folkets sang.

4 Anvendt litteratur

- Adresseavisen, se *Kjøbenhavns Kongelig alene privilegerede*

Adressecomptoirs Efterretninger.

- *Dagen* (1843), nr. 25, 26. januar. København.
- Grundtvig, N.F.S. (1924) *Breve fra og til N.F.S. Grundtvig*, udg. Georg Christensen og Stener Grundtvig, bind 1-2; bind 1. København.
- *Kjøbenhavns kongelig alene privilegerede Adressecomptoirs Efterretninger* (1843), nr. 22, 26. januar. København.
- Lundgreen-Nielsen, Flemming (1995) "Grundtvig i Guldalderens København" i *Grundtvig-Studier*, 1995 s. 107-139. København.
- Rønning, Frederik (1914) *N.F.S. Grundtvig. Et bidrag til skildring af dansk åndsliv i det 19. århundrede*, bind 4:2 (1914). København.
- Schmidt-Madsen, Michael (2014) "Kongedigtet" i *Ved lejlighed. Grundtvig og genrerne*, udg. Sune Auken & Christel Sunesen, s. 156-187. Hellerup.